

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . . . 8 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 Negyedévre . . . . . 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Megjelenik minden vasárnap.

FŐSZERKESZTŐ
 Dr. GAAL ENDRE.
 SZERKESZTŐ
 JÓZSA GÉZA.

SZERKESZTŐSEG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereda (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 APAFFI MIHÁLY-UTCA 13. SZ. (Gyönös Gyula).
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Felkinálkozás.

Köszönjük Andrásynak, hogy — szerinte — őszinte volt. Kijelentette, hogy egyetlen célja a hatalom megnyerése. E célból lemond minden katonai követelésről. Ellenben hajlandó megadni mindent a véderő fejlesztése érdekében. Fölajánlotta tehát feltételek nélkül a további létszámemelést. És teszi mindezt pártalakítása pillanatában, ellenzéki álláspontból. Mielőtt a kormányalakításra kiltása lenne. Teszi ezt akkor, amikor „a gyűlőt” Tisza a legnagyobb nehézséggel küzd a katonai kérdésben. Mikor a gazdasági válsággal küzdő nemzet képviselőitelen alkuszik Bécesel.

Ezzel a ténnyel szemben kötelességünk nekünk is őszintén megmondani a magunkét. Röviden felelünk: ez az „őszinteség” közönséges fölkinálkozás. Olecsó Jánoskodás. Ajánlás Bécs előtt. Akkor az elbolondított nemzet örömmámora közben liferalunk. Nem lesz szükség a parlamenti őrségre. Nem fog senki heccet csinálni. Nem csinálunk kellemetlenséget a külügyi helyzet nehéz óráiban.

Ha nyomban meg nem kapjuk a hatalmat, akkor és addig tovább folytatjuk a megkezdett zsarolási hadjáratot. Romlásba keverjük az országot. És minél több a baj anélkül is: mi még többet csinálunk hozzá.

Ez szól mára. De a tiszta mérlegkésztés szempontjából beszéljünk a multról is. Mert ha így van ma, kérdezem: mire való volt az évek óta folyó hecc? Mondták eddig: nagy nemzeti célokért, amelyeket mi akarunk, de Tisza nem akar. Kérdelem: miért nem mondta Andrassy két és három év előtt azt, amit ma mond? Mert hát a jövőre lehet igaz a meg Andrásynak is, de a multra bevalija, hogy nincs. Sose volt. Akkor se, midőn a nemzeti követelések ellen tombolt s ezért a babiloni gróf címet és jellegét kapta, akkor se, midőn az általános, titkos ellen mozgósította a rendőrség brutális vaskezet és ezért a cucik fekete gróf nevet adták neki. Díjmentesen.

Hiszzen ha két év előtt azt teszi, amit most, akkor nincs június 4, nincs Gerő-fele ügy, nincs Dész-er, de nincs Alkotmánypárt sem. Lenne ellenben béke, váltóvetett munka, becsületes fejlődés, normális közélet. Nem lenne lejárva minden radikális felleg, nem lenne megülve a függetlenségi eszme.

Ami ma van, mindazt Andrassy okozta. Mesterségesen nevelte ki a közéletből a köz-

élet romlására. Kicsiholta azokkal az elvekkel, amiket most elejtett. Miért okolja tehát Tiszát és éppen Tiszát?

A katonai kérdés tehát el van ejtve a hatalomért és maradt a bosszu. De mi lesz a mostani választói jogával? Azzal, mely ellen meggyőződése egész erejével érvelt és bizonyított éveken át?

Akkor beszélt-e igazán, vagy most? Azt hiszem: most. Ő legalább is megharagudna a föltevésért is, ha most az őszinteségét el nem hinném. Elhiszem. És bocsásson meg, ha ezért nem megyünk vele azok, kik akkor vele voltunk. Ezért a pár őszinteséért. Hogy akkor nemzeti volt felfogásában. Most nem az. Hogy akkor jószívű volt, most bosszút líheg. Hogy akkor a magyarságot féltette, most pedig csak a hatalom kell neki.

— A „Csikvármegye” felelős szerkesztője Vákár P. Arthur az elmult héten lapjának minden egyes számát nekem szentelte, s nagy igyekezettel szeretné belebeszélni a csiki társadalomba, hogy a „Tinova” és én egy vagyunk. Hát ha nem unja, csak folytassa, s ha akad olyan ember, a ki ezt elhiszi, tétesse rámba a képét, mert az őntől mindenesetre megérdemli azt.

Hanem hát ugy kívánja ön, hogy álljunk csak meg egy szóra. Én tehát megállok, hallgasson ide.

Sok mindent őssejrt ön. Igazat és nem igazat. Mindenesetre ugy az igazat, mint a nem igazat *alapos tendenciával* a „közérdek” nevében.

Erre következő a válaszom:

1-ször intézte el a nyilvánosság előtt napvilágra került azt az ügyét, amelylyel Cseresznyés Emil esendőrszázados és Ferenci István nyugalmazott gazdasági, földbirtokos együttes vállomásaikkal eskü alatt állították önről és társáról, hogy bezárt helyről iratokat loptak el, azokat néhai Lázár Menyhértnek 10,000 koronáért eladták és azután is haláláig zsarolták,

2-szor intézte el azt az ügyét, hogy mint a közérdek nevében dolgozó újságíró pennáját a Götz cég által egy *nehány ezer* koronával megvásároltatta,

3-szor: intézte el azt az ügyét, hogy Gaal Alajos orvostanhallgatót nyílt utcán barátságos beszélgetés után könnyű testisértés okozásáig pofozta, s ha mind ezen ügyeit elintézi, s azoknak elintézését a nyilvánosság kritikája elé terjeszti, akkor szóba állok önnel, mindaddig azonban, a míg ezt nem teszi, nekem kukorikolhat hajnalhasadtól a késő estig, én azokra egyáltalában nem reflektálok. Kijelentem, hogy lovagias elégtételt nem kérek, esküdttörőszágot előt nem perelek. Ha azonban véletlenül mégis megünnám a sok csipkedést figyelmeztetem, hogy ha az elégtétel, megválasztásában válogatós nem lesznek, azt tulajdonítsa kizárólag magának.

Dr. Gaal Endre.

† Dr. Bogády Gábor.

Huszonkilen esztendeig küzdött, dolgozott, s a mikor talán ilyen rengeteg munka és fáradság után megpihenhetett volna, akkor oly kegyetlenül, tragikusan végzett vele a sors, hogy valóban könnyek fakadtak a szemekbe. S a mikor a koporsóját láttuk, a mélységes gyászba és fájdalomba döntött család, a hitvesi szeretettel göröcsösen ragaszkodó feleséget, akkor zokogtunk a fájdalomtól.

Elment kalváriát járni, távol azoktól, a kikkel élt, faluba, kintlón, szenvedni, de odavitte a hűségesen szerető nőt, a feleséget, nemcsak azért, hogy kényeret keressen, hanem hogy a megvetését és gyűlöletét hagyja hátra annak a társadalomnak, a mely csak megcsózní és rágni tud. De kárpótást nyújtott neki az a boldogság, a melyet a felesége oldalán megtalált. Ha láttatok volna sírni, ha láttatok volna a felnyitott koporsó után egy utolsó erőfeszítéssel rohanni és azután újra eszméletlenül összeesni, akkor azok, a kik még csak rövid idővel ezelőtt bántottak, csuszva-mászva kellene a lábaihoz menjetek bocsánatot kérni tőle.

Hogy szerette-e? Hisz ez volt a tragikum! Eszeveszette, rohant a veszedelemben levő feleség után. Gondolko-

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa.
 Huzott drótzákkal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerezési üzletekben, villanytelepeken és a
 MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körtv 36. Gyár-utca 13.

zás nélkül tette kockára és adta oda a maga életét. És hogy volt-e viszont szerető? Hát ha száz élete volna a gyászban maradt asszonyuk, eddig megdnyekkel nem életre támasztotta volna-e őt?

Azonban hagyjuk ezt. Az ő sírjáról tanuljuk meg azt, hogy a férfi jellem legszebb virága az elhatározás, a mikor család, jó barát és mindenkinek ellenére magához fűzi azt a nőt, a kihez szerelmén kívül semmiféle kapcsolata nincsen, ha ezért az egyért lemond mindenféle más előnyről, dolgozik, szenved, de szívében hordozza azt a boldogságot, a mit még a rossz nyelvek fulánkjai sem tudnak megrontani.

Vasárnap este 10 órákor Dr. Bogády Gábor karcfalvi fiatal ügyvéd feleségével és vendégeivel csónakázni mentek a közeli vasúti állomáshoz, hol a sok esőzés 2-3 méter mélységű tavat hozott össze. Az utóbbi időben többször csónakáztak Bogádyék, sőt vasárnapi délelőtt is kellemesen szórakoztak a tavon. Ezuttal a kis csónakba Bogádyé, Krall Jánosné, nővérek, Jakab Irén, Hantz brassói doktor leánya és Nagy László kórokoros szálltak be, míg Bogády és Krall János erdőgondnok a parton sétáltak.

A társaság vig hangulatban csónakázott, a legkisebb veszélytől sem tartva. Hirtelen azonban a gyengén összetekelt csónak süllydnie kezdett és pár pillanat alatt valamennyien a mély vízbe estek.

E rémes pillanatokat súlyosította az, hogy a társaság tagjai nehéz, meleg ruhákba voltak öltözve és a hölgyek uszni különben sem tudtak. Dr. Nagy László nem vesztvél el lélekjelenlétét, a felborult csónakot, melyhez a két leány görcsönsen kapaszkodott, uszva kiemelt a parthoz és a vízben óriási erőlködéssel levettén nehéz felöltőjét és kabátját, visszazúzott a fuldokló két asszonyhoz, kiknek ekkor már csak hajuk látszott ki a vízből. Óriási küzdelemmel még sikerült megmenteni és partra vinni a teljesen elalélt Bogádyt.

E rövid pár perc alatt történt, hogy a parton álló Bogády, látva a halálos veszedelmet, gondolkodás nélkül a vízbe ugrott, hogy

usza megmentse a fuldoklókat, köztük halálutsáját élő feleségét. Alig merült el azonban, a hideg vízben szívvelhűdés érte, mely nyomban halálát okozta.

Ezalatt Krall Józsefné a habokkal küzdve, végképpen elmerült és kimenteni a partlan öneléldozást és bátorságot tanúsító Nagy László sem tudta. A kétségbeesett férj, ki uszni nem tudott, tetlenül kellett néznie felesége nyomtalan elmerülését.

E szörnyű szerencsétlenség híre többben jötték ki a faluból és hosszas kutatás után a reggeli órákban húzták ki Bogády és Krallné tetemét.

A megrendítő katasztrófa híre már a kora kora reggeli órákban elterjedt a városban és mindenféle nagy részvételt keltett.

Bogády Gáborné közel 24 óráig eszméletlen állapotban volt és a kiállott izgalom, valamint a hideg víz okozta hűlés következtében nagy betegen fekszik, alapota a legkomolyabb aggodalomra ad okot.

Bogádyt nemetése f. hó 17-én délben temet vége Csíkszentmason, városunk és a vidék impozáns igaz részvétellel. Sírjánál a kártársak nevében dr. Pál Gábor ügyvéd tartott mély hatást keltő gyászbeszédet és korszort helyezt a koporsóra. Az óriási gyászközönség soraiban láttuk Mikó Bálint v. b. t. I., Gyálóky Sándor főispánt, Báró Rudnyánszky Sándort és sok mászt vármegyénk előkelőit közül.

Krall Jánosné tetemét Gyergyószentmiklósrá szállították, hol f. hó 16-án temették el óriási részvétellel.

Bogády családja a mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Marosbogády öv. Dr. Bogády Gáborné a maga, az édes anya és számos rokonság nevében, letörve, mélyen megrendülve és kimondhatlan fájdalommal tudatja, hogy felejtethlen férje marosbogádyi Dr. Bogády Gábor ügyvéd életének 29-ik, boldog házassága első évében megrendítő szerencsétlenség következtében — akkor, midán halosot miatt haláveszedelen közt levő felesége és ismerőseinek megmentésére sietett — hűségese és nemes szívének áldozatává lett. Megboldogult hült tetemét f. hó 17-én szerdán délelőtti 11 és fél órákor helyezték örök nyugalomra a csíkszentmási családi sírboltba, lelkeért pedig az engedszelő szentmisze-áldozat f. hó 18-án délelőtti 10 órákor mutatásba be a csíkszentmási róm. kath. templomban. Eléltet előldozás szívéért legyen a jó Isten és a mi soha el nem alótt szeretetünk a jutalma! Csíkszentmási, 1913. szeptember hó 16-án. Marosbogády öv. Dr. Bogády Gáborné szül. Jakab Piroksa, az elhunyt felesége. Pistuka nevelt fia Marosbogády öv. Bogády Gyuláné szül. Bocskor Ilona,

az elhunyt édes anyja. Dr. Bocskor Béliáné szül. Marosbogády Bogády Észka, Koncz Gyuláné szül. Marosbogády Bogády Ilona, az elhunyt testvérei. Marosbogády Bogády Lajos, Bocskor Ádám, Kálmán, Béla, Bálint nagybátyjai. Dr. Bocskor Ádám, Erzsébet, Eleonora unakatesvérei. Koncz Márta unokahaja. Koncz Gyula m. kir. csendőrszázados, sógora. Jakab József erdőtanácsos és neje Lázár Iza, após és anyós. Jakab Iréne, sógorja.

Krall Jánosné haláláról a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Alattak megtört szívvel tudatjuk, hogy a hűn szeretett feleség, jó gyermek, édes testvér, szeretett unokahaja Krall Jánosné szül. Jakab Edith életének 24-ik, boldog házasságának 3-ik évében folyó évi szeptember hó 14-én hirtelen elhunyt. Kedves halottunk hült tetemét folyó év szeptember hó 16-án d. u. 4 órákor helyezték a gyergyószentmiklósi örömy temetőben örök nyugalomra, az engedszelő szent misze-áldozat pedig folyó évi szeptember hó 18-án d. e. 10 órákor fog az örömy szertartású katolikus templomban az Egke Urának bemutatni. Emléke legyen áldott! Gyergyószentmiklós, 1913. szept. 15. Jakab József és neje Lázár Iza, szülők. Dr. Miklósy Viktorné szül. Lázár Stefánia. Cserenyés Emilié szül. Lázár Piroksa. Öv. Pataki Leoné szül. Jakab Béla. Jakab Jutánna és Jakab Ilona nagynőjei. Krall János, férje. Öv. Bogády Gáborné szül. Jakab Piroksa, Beukó Andrásné szül. Jakab Nóra és Jakab Iréu testvérei.

Közgazgatási bizottság és a borszéki építkezések.

Vármegyénk közg. bizottsága folyó hó 15-én tartotta meg a hónapban üléstét, amelynek egyéb tárgyain kívül egyike volt a legfontosabbnak a borszéki építkezések ügyében az alispáni határozat ellen beadott felebbezés. A felebbezés azt tartalmazta nagyrésztében, hogy egy-egy fűrődölyeken is így építkeznek, Sveitzban csaknem mind a könnyebb építkezési forma divú, miért ne lehetne tehát ez jó Borszék is. És azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az alispáni határozat helyeztessék hatályon kívül és adassék ki a már felépített épültre az engedély.

De később, minthogy a vállalat emberei itt jártak és arról gyözödték meg, hogy a bizottság tagjai csaknem teljes számban ragaszkodnak a törvényes szabályok betartásához, egy kértést adtak be, a melyben a döntés elhalasztását kérték, hátha azallat a birtokossággal valamelyes elfogadható megállapodásra jutnának.

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

A Márki levele.

Mademoiselle, tavasz van ismét
A nap szí lágyan életét,
Virágnyláskor zeng az ének
Széllő leng halmon és tetén.
Ha majd az alkony szürke árnya
Homályba, estbe elköszönt
Kisasszonyom... édes a pástoróra
Kilenc és tíz közt várom Önt,
Kilenc és tíz közt várom Önt.

Kisasszonyom, multkori levelemre
Hogy válasz nem jött, szomorít,
Most nyár van, forró, lázbagyjúto
Az alkony vágyakat borít.
Kis kertemben kinyílt a rózsza
Mámorba-diszbe öltözött,
Kisasszonyom... szabad remélnem?
Kilenc és tíz közt várom Önt
Kilenc és tíz közt várom Önt.

Kisasszonyom... elmúlt a nyár is,
Tíz éve már mult el velem
Szép őszi, késő szerelmek
Édes játékat játsza el velem!
Sárga levélkék haldoklása
Szép őszi fény halkan köszönt,
Kisasszonyom... zárom e pár sort
Este kilenc és tíz között,
Este kilenc és tíz között.

Orvos ur, vége már a mécsnek,
Már hálni jár csak életem,
De a legutolsó szép regényem
Oh hagyja átélni nekem!
Irja meg néki, hogy még várom
Hajnal ósz, rajta sir a kör...
Téli szél bug, kopar fák között már —
Oh jöjjön el... akármikor!
Oh jöjjön el... akármikor!

Csikszereda, 1913. szept. 20.

Erdély Béla.

A katonai becsület.

Irta: Krúdy Holm.
(Folytatás és vége.)

A főhadnagy még sokféle történetet beszélt el Vitus Mayrról és a százados figyelmesen hallgatta végig, felső ajkát előretolva és időről-időre nagyot fújva orrán keresztül a bajuszába.

— No, végre megtaláltam — mondta végül nyugodtan. Ennek az alaknak jól befutylök. Azt hiszi talán ez a fickó, hogy ravaszabb mint én? Majd meglátjuk Mayr ur? Köszönöm, kedves báro!

A kaszárnya udvarán a százados egy kört alakított és beszédet intézett a legénységhez, amelyben elmondotta a század képzettsége elüei kifogásait és különösen kellemetlen formában foglalkozott Vitus Mayrral, aki nemcsak a legfelszögebb és legbutább, hanem egyszerűsége és legszentelenebb és leglustabb dög, aki csak eleusítottá eddig a hatodik századot. A beszéd vége így hangzott:

— Egy ilyen fickó az egész gyakorlatot elronthatja. Ti tudjátok, hogy az én legénységem a fess hatosok meléknevet visel. Ez egy diszjelző, amelyet meg kell őriznünk és az őrzetben minden egyneknek segítenie kell. És ha egy ilyen lusta dög is van a században, mint ez a Mayr, — nézzétek ezt az állatot, még röhög — ha egy ilyen is van itt, akiben semmi katonai becsületérzés nincs, akkor a sarszik nem tehetnek semmit. A bajtársaknak is meg kell mondani az ilyen embernek a véleményüket, erőlyesen kell megmondani. Ti tudjátok legjobbat tenni azért, hogy egy ilyen emberben a katonai becsületérzés fölébredjen. Megértettétek?

— Meg, kapitány ur!

— Fluk, egy ilyen fickó lustasága miatt a többieknek is szenvedniük kell. A harmadik század még egy órát egzercizoz. Örmester!

— Százados ur!

— Mayr 14 napi kaszárnyaáristromot kap.

— Tízennégy napi kaszárnyaáristrom. Parancsára, százados ur!

A harmadik szakasz, az udvar egyik sarkában folytatta a gyakorlatozást, a többiek bemették a szobákba.

— Most örülhettek, te mafla — mondta Bartsch kapitány Mayrnak

Mikor az örmester este a rapporton a parancsot fölolvasta, gunyus mosollyal ellépett a front előtt és Vitus Meyerral szemben megállt.

— Itt van hát, Mayr ur! — mondta gunyosan — hadd nézzétek meg fiam! Viruló színben vagy. Örülök neki! És ugy látszik tetszik neked a katonaság, hogy olyan szépen nevezsz fehér fogacskaiddal. Nézzétek, Mayr ur nem is állt haktába, ha én beszélek vele. — Mayr kapott egy ütést a kard fokával az ujjaira. Talán egy diványt hoztak ide, hogy kevelenebb legyen neked? Te ökor, szeretnék két lábbal a hasadba ugrani, hogy a falhoz ragadj! Te utalatos álat! Pfuj!

És az örmester visszament az asztalához. Vitus Mayr Bartsch örmester szakaszához tartozott. A 123-as szobában, ahol a szakasz a'udt, ma este nagyon sokat és titokzatosan süttögtak. Mikor a legénység lefeküdni készült, a kapitány kimenőruhában jött ki a szobájából és ugy mellesken megjegyezte:

— Éjféli előtt nem jövök haza! és Mayrra olyan pillantást vetett, mintha azt mondaná: No most!

A szobatársaktól a szakasz marhája sok durva megjegyzést hallott, de mindent az ő szokott mosolyával és egy csöndes, haragos pillantással fogadta, különben azonban hatálatlanok maradtak, Mayr fekdült le először és hortyogott, mielött a lámpát elfújták volna.

Ringler a kúrtós, eloltotta a lámpást és a sötétben a szakasz hozzáfogott ahhoz, hogy Mayrbe az örmester receptje szerint katonai becsületérzést öntsön.

A delinkvens erejét azonban nagyon kicsire becsülték. Mayr nagyon hamar kiszabadult a takaró alól és a leghevesebb támadóját, a kúr-

Ma tehát egyfelől a kérdés eldöntése a birtokosság kezében van. A két község birtokosságának joga van ahhoz, hogy a szerződés 5. pontja szerint az 500.000 koronának olyan beruházásához ragaszkodjék, a mely neki a szerződés lejárta után is hasznos befektetés.

S ezt a jogát teljes mértékben támogatja a közigazgatás, mert ha a kérdéses épületek az engedélyt nem adja ki, akkor azt a birtokosság egyetlen fillérben sem köteles átvenni. Hogy azonban a vállalat szembem úgy mint most is méltányos legyen, ne ragaszkodjon a most már letelődően levő 10 évi beruházási időhöz, hanem az eddigi hasznos beruházásokat vegye át, a megmaradó összeg erejéig szabja meg az általa kívánt beruházásokat és ezeknek teljesítésére adjon oda még két esztendő. Ehhez neki joga van, s ez is a méltányos. Mert olyan megoldásról, hogy a meglevő épületet akármielyen összegben a birtokosság átvegye, szó sem lehet, hisz ez az egyezmény a legteljesebb abszurdum volna akkor, a mikor azt a közigazgatás amugy is le fogja bontani. El sem tudnánk képzelni olyan erkölcsi tetsületet, amely ilyen határozatot hozhatna. Borszék fűrdőnek égető szükségéi vannak és pedig legelső sorban egy modern melegfűrdő, a "Lobogó" teljes átalakítása, s a "Kossuth-küti" régi hírű pavillon teljes újja építése. De nem csak szegényes alkotásokkal, hanem egy stíljében, valamint méreteiben modern és nagy-szabású alkotásokkal, a melyek a fejlődés irányát szabják meg, és emeljük a fűrdőt. Most a posztó is, az olló is a birtokosság kezében van, ha most is kibeszélteti magát, akkor valóban nem érdemes arra, hogy támogassák.

Megbukik a részvénytársaság? Mit mondjunk! Első sorban nem bukik meg, és csak ijjesztgetés, másodsorban még mindig jobb egy olyan új bérletet hozni össze, amelyek az eddigieknél nagyobb gondossággal viseli Borszék sorsát a szívében. És azután van 100.000 korona biztosíték is letéve, a melyet a birtokosság nem fog kiadni a kezéből s lesz még más hipotéka is.

töst, hamar elintézte egy rugással, amely azt a gyomrán találta, úgy hogy nyögve repült a sarokba. A többiekre pedig olyan erővel és oly kiemeltlenül tamadt rá, hogy a verselkedő kimenetleirek nézve nagyon kétes lett. Azalatt a kúrtnak, akinek a szája habzott a dühről, kissé magához tért. Nagynehezen föl-tapászkodott, egy vizes korsóvtét le az egyik polcra és még mindig összegyűnyedve a faldalomtól, Mayr háta mögé osont, kinyújtotta a karját és a korsóval lesújtotta a Mayr fejére. Cserepek hulltak a földre és egy hörgő hanggal Mayr végigterült a földön.

Mindnyájan meredten álltak és halvány arccal bámultak egymásra. Ekkor kinyitott az ajtó és az örmester lépett be rajta. Egy fény-sáv esett a folyósóról a Mayr elterült testére. A hörögés és nyögés erősebb lett.

— Micsoda disznó! ez? — kiáltotta az örmester. Gyorsan hívjatok egy kórházi szolgát. Egy legény már szaladt is.

— Mi történt itt tulajdonképpen?

A Ringler egy kicsit félbevágta Vitus Mayrt a vizes korsóval és Vitus rögtön elterült.

— Te Ringler, te is olyan marha vagy, mint ez. Ugy elhánok veled, hogy megérezed.

— Te hülye, te tudsz elbánni valakivel, gondvlat magában a kúrtnak és megpróbálta bátorítani magát, de azután újra a földön fekvőre bántult és ajkai reszketni kezdtek.

— Ezek olyan újmodi katonák — kiáltotta az örmester, — nincs bennük semmi katonai becsületérzés. Ez én időmben ösztartottak a bajtársak. Ma halálra verik egymást. Azt mond nektek, rám és a kapitányra hátha hivattok? Senki sem parancsolta nektek, hogy Mayrt agyonlőssétek. És Ringler a bíróság elé kerül, ha Mayrnak valami baja történik. Azért jötök illo. Disznó Bagázs! A kapitányunk öröme lesz. Ez megint rongja a büntetési lajstromot!

Vármegye urai.

A vármegyei virilisek névjegyzékét folyó hó 18-án állította össze az igazoló-választmány, azt szöszérint közöljük:

1. Id. Márton Lajos 16453 K. 61 fillér. 2. Smilovits Zelig 3827 K 91 f., 3. Kapos Leó 2751 K 84 f., 4. Bogdan István 2295 K., 5. Gyulóky Sándor 1546 K 80 f. (bíró oklevél). 6. Dr. Tauber József 1531 K 12 f. (kétszeres). 7. Melik István 1485 K 80 f., 8. Korbuly Miklós 1442 K., 9. Novák István 1432 K. (kétszeres), 10. Merza Vilmos 1316 K., 11. Dr. Tiltseher Ede 1276 K. (kétszeres), 12. Orenstein Fülöp 1263 K 60 f., 13. Cseh István 1240 K 40 f., 14. Dr. Daradics Félix 1184 K 72 f. (kétszeres), 15. Takó János 1034 K (kétszeres), 16. Ávéd János 1071 K., 17. Dr. Szakács József 1059 K (kétszeres), 18. Szeben Gerő 1048 K 32 f. (kétszeres), 19. Mánya Kristóf 1046 K 21 f., 20. Smilovits Izeg 987 K 42 f., 21. Szacsay Imre 974 K 82 f. (kétszeres), 22. Simon Salamon 929 K 42 f., 23. Schvartz Mendel 906 K., 24. Dr. Boeskor Béla 894 K 62 f. (kétszeres), 25. Dr. Szántó Samu 880 K 32 f. (kétszeres), 26. Dr. Szathmari István 870 K (kétszeres), 27. Dr. Fodor Antal 861 K. 52 f. (kétszeres), 28. Dr. Elthes Gyula 846 K 40 f. (kétszeres), 29. Dr. Kovács Albert 835 K 94 f. (kétszeres), 30. Agoston Agoston 820 K., 31. Dr. Dobrea Mihály 816 K (kétszeres), 32. Dr. Márton Venczel 814 K (kétszeres), 33. Todor Antal 813 K., 34. Vakár P. Artur 800 K (kétszeres), 35. Dr. Gál József 790 K (kétszeres), 36. Kiss Sándor 788 K., 37. Fejér Sándor 783 K 37 f., 38. Erános János 781 K., 39. Dr. Csedó András 780 K 62 f. (kétszeres), 40. Mikó Balint 778 K 84 f., 41. Szeben Péter 773 K. 49 f., 43. Fejér János 771 K., 44. Dr. Dobrian Antal 770 K (kétszeres), 45. Szabó György 766 K (kétszeres), 46. Görög Joáchim 750 K 44 f. (kétszeres), 47. Romfeld János 750 K., 48. Balint Lajos 717 K. 96 f. (kétszeres), 49. Krausz Mihály 709 K 56 f., 50. Orbán János 707 K 10 f. (kétszeres), 51. Dr. Sándor László 698 K 44 f. 52. Dobál Antal 691 K 70 f., 53. Bartalis Imre 683 K., 54. Dr. Szini János 682 K (kétszeres), 55. T. Nagy Imre 676 K 90 f. (kétszeres), 56. Id. Gál József 660 K., 57. Peterfy Lőrinc 655 K., 58. Dr. Fejér Antal 627 K 42 f. (kétszeres), 59. Ifj. Gál Ferenc 624 K 65 f., 60. Dr. Cziko István 622 K 18 f. (kétszeres), 61. Dr. Kovács Gyarfas 620 K 38 f. (kétszeres), 62. Dr. Hirsch Hugó 610 K 20 f. (kétszeres), 63. János Marton 605 K (kétszeres), 64. Dr. Nagy Jenő 602 K. 46 f. (kétszeres), 65. Sándor Gergely 600 K., 66. Elthes Zsigmond 591 K 54 f. (kétszeres), 67. Dr. Vámos Nándor 590 K (kétszeres), 68. Dobál Gergely 586 K 44 f., 69. Dr. Csizser Miklós 584 K 20 f. (kétszeres), 70. Papp Béla 577 K 20 f. (kétszeres), 71. Dr. Veress Sándor 577 K 10 f. (kétszeres), 72. Dr. Todor Béla 574 K (kétszeres), 73. Dr. László Dezso 572 K (kétszeres), 74. Jakabffy B. Miklós 555 K., 75. Dr. Balazs Elek 554 K (kétszeres), 76. Dr. Nagy Béni 543 K 94 f. (kétszeres), 77. Roth Albert 542 K 14 f. (kétszeres), 78. Riacs Béla 538 K 34 f., 79. Dr. Gross Tivadar 526 K (kétszeres), 80. Szilágyi József 525 K., 81. Dr. Adi Endre 524 K 82 f. (kétszeres), 82. Bodor Gyula 519 K 48 f. (kétszeres), 83. Jakab Antal 513 K 72 f. (kétszeres), 84. Török Ferenc 512 K (kétszeres), 85. Gabosi Dénes 511 K 42 f. (kétszeres), 86. Dr. Dóczy Kálmán 509 K 20 f. (kétszeres), 87. Veress Elek 507 K 03 f., 88. Dr. Pál Gábor 496 K 84 f. (kétszeres), 89. Dr. Zakariás Manó 495 K 90 f. (kétszeres), 90. Kopatz Lukács 491 K., 91. Dr. Csiky József 485 K 98 f. (kétszeres), 92. Szentcs Gergely 482 K 26 f., 93. Karácsony József 476 K 04 f. (kétszeres), 94. Nikołoszku Aurél 474 K., 95. Dr. Imecs János 470 K 60 f. (kétszeres), 96. Teutsch Frigyes 468 K., 97. Deak György 467 K 06 f., 98. Dr. Elthes Béla 466 K 10 f. (kétszeres), 99. Dr. Györgypál Domokos 464 K 20 f. (kétszeres), 100. Pál Gábor 459 K (kétszeres), 101. Ribiczey Ferenc 459 K (kétszeres), 102. Jerzák János 459 K (kétszeres), 103. Demény Ferenc 459 K (kétszeres), 104. Czaka Béla 458 K 88 f., 105. Novák Béla 458 K., 106. Kereszt István 455 K., 107. Dr. Mezei Géza 454 K (kétszeres), 108. Dr. Novák Albert 452 K (kétszeres), 109. Gáza Árpád 444 K 44 f. (kétszeres), 110. Zakariás István 445 K 07 f. (111. Meskó Jakab 441 K 72 f., 112. Pál Sándor 437 K., 113. Dr. Miklósi Viktor 434 K (kétszeres), 114. Dobrea Agoston 434 K., 115. Antal Domokos 423 K 77 f., 116. Dr.

FejérMihály 418 K (kétszeres), 117. Friedländer Emil 416 K 19 f.

Póttagok: 1. Biró Péter 415 K., 2. Id. Száva István 414 K., 3. Karácson János 400 K., 4. Csató János 395 K 90 f., 5. Lázár Péter 394 K.

A szövetkezetek kulturmunkája.

A legszebb, leghálásabb kulturmunka a nép alsóbb rétegeinek nevelése. Mégedig nem elvont tudományokra, hanem gyakorlati ismeretekre, amelyek megszerzésével könnyebb lesznek a megélhetés gondoljai s amelyek megszerzésével az alsóbb rétegek társadalmi és gazdasági élete is fejlődésnek indulhat.

Nálunk ilyen kulturális munkásságot leginkább a szövetkezetek végeznek. Ugyanis a szövetkezetek a falusi nép gazdasági szervezetei a szövetkezetbe való tömörülés jelentőségét a falvak földmivelő népe ismerte fel leginkább s ennek a körülménynek igazán megbecsülni való eredménye nem is maradt el. Így tapasztalhatjuk aztán, hogy a hitel-szövetkezetek egész sereg földmivelőt és a falusi értelmiséghez tartozó egyént nevelnek ki a finvizetis tudományokban. A fogyasztási szövetkezetek viszont a kereskedelmi szaktudást hozzák meg a falu népének. Kiképzik a falusi földmivelőt az áru megismerésében, a kezelésében, a könyvelésben, kereskedelmi levelezésben stb. Hogy azután mindenből a falu népére mennyi nyagi és erkölcsi haszon származik, azt könnyű kitalálni. A falvak legtöbb baja abból ered, hogy a kisbirtokos és földmivelő munkásszótlyát hosszu időn át szabad prédája volt azoknak, akik üzleti és pénzügyi tudásukat a kisebb intelligenciájú tömeg fosztogatására használták fel. Ott, ahol a szövetkezet megveti a lábát, ez a dolog megszűnik, s a szövetkezeti emberek üzleti tudás dolgában versenyre tudnak kelni a falusi szatócs-csal, a falusi korsmárossal, megtanulják azt, hogy mi az egyes pórtékek értéke, megtanulják milyen eladásra számíthatnak termékeik eladásánál, a pénzügyi műveleteknél holvan a tisztesség határvonalá, megtanulják, hogy a penzstózer, a kereskedő üzleti tevékenysége után milyen maximális hasznót érdemel meg s amennyiben akadnának egyesek akik a megengedetnél nagyobb haszonra törekednek, a falvak népe saját szövetkezeti szervezeteivel támaszt nekik versenyt, amely minden népnyuzó törekvést a tisztesség határvonalá mögé szorít.

Most újban ismét egy olyan dolgról nyerünk értesülést, amely élénk bizonyítéka annak, hogy a szövetkezetek falain belül valóban nemes tartalommal áttartottak és folyton fejlődőben lévő kulturmunka folyik. Arról értesülünk ugyanis, hogy a fogyasztási szövetkezetek legnagyobb magyar központja a „Hangya” a polgári foglalkozás után vágó s a falusi életet kedvelő katonai altisztek részére boltoskiképző iskolát nyit meg, amelyben az illető katonai altisztek nem csupán az elméleti és gyakorlati kereskedelmi ismeretekre oktatták ki, de egyuttal ez a kiképzés szövetkezeti szellemű is lesz, ami által ismét jelenlegyenne fog szaporodni azoknak a gárdiák, akik az erkölcs talapzatánál vala munkálkodnak kereskedelmi téren, kereskedelmi életünk fejlesztésén.

Lesznek azonban az iskolának jelentősebb szociális előnyei is. A szaporodó szövetkezetek ma eddig is sok egyént tereltek gyakorlati életfolyára, az ilyenek száma mindinkább meg fog gyarapodni, Korántsem akarják a szövetkezetek azt, hogy pl. a földmivelő nép hivatalosa teréről elvonassék, de viszont az is igaz, hogy a földmivelése és a gazdasági munkák mellett a kisbirtokos osztályok és a földmivelő munkásság is sokkal jobban boldogul sa a gyakorlati kereskedelmi ismeretekkel is tisztában van.

A szövetkezetek kulturmunkájáról szólva, nem szabad említés nélkül hagyni azt sem, mennyit tesznek különösen a fogyasztási szövetkezetek a mezőgazdaság fejlesztésére. A fogyasztási szövetkezetek valóságos apostolai az okserü műtrágyázásnak, terjesztik az új rendszerű, a gyakorlatban bevált mezőgazdasági gépeket és eszközöket. Némelyik szövetkezet falkarolja a háziipart, egyszóval felhasznál minden eszközt, hogy a nép értelmiségének emelkedjék, hogy a falusi nép többet tudjon s ezt a több tudását anyagi boldogulásának előbbrevitelére használja fel.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári kiállítás.

A múlt héten lezajlott kiállítás és országos gazdaságúlélen vármegyénk falusi gazdaközössége olyan szép számmal volt képviselve, hogy a kiállítás területén lépten-nyomon mindenütt csiki emberrel lehetett találkozni. A vármegyei gazdasági egyesület 40—40, Várdótfalva község pedig Pálffy András jegyző vezetése alatt 20—20 kisgazdát küldött a kiállítás tanulmányozására. Ezekon kívül ugy Gyergyóból, mint a csiki népekből sokan csatlakoztak a csoportos kirándulókhoz, ugy, hogy a vármegyéből jelen voltak száma megközelítette a szakat. A csoportos kirándulók a gazdasági akadémia internátusában voltak elszállásolva, hol az akadémia igazgatójának figyelmes intézkedéséből kényelmes otthont találtak. Legkevésbé volt képviselve a kiránduláson a vármegyénk alsóik és kassói része, leginkább a felsőik része. Alcsikről azok is elmaradtak, a kik előlegesen jelentkeztek. A Gazdasági Egyesület képviselőiben T. Nagy Imre kir. tanácsos, egyesületi titkár, a helybeli kir. gazdasági felügyelőség és Székelyföldi kirendeltség részéről pedig Gegesi Kiss Ernő kir. erdőtanácsos, kir. gazdasági felügyelő voltak ott.

A kirándulók közt voltak még: Adorján Imre, Pálffy András, Péter Sándor, Ladó Albert, Nagy Lajos, György László, Csizsér Pető, Ilyés András, Szigmond Márton, Imre János, Imre Jenő, Zsiga János, Cseke Ferenc, Ferenczy József, Kiss Tamás, Boga István, Lőrincz István, Gál Antal, Ifj. István, István, Marton László, Sándor István, Szóke Agoston, Szébeny Péter, Gergely György, Biró Károly, Bajkó Mór, Markos Dénes, Cséde Gábor, László Gáspár, Ambrus Ferenc, Biró Kálmán, Ifj. Gábor Antal, Nagy Antal, András Péter, Ferenc Imre, Karda Mihály, Mezey János, Beke Károly.

HIREK.

— A közigazgatás államosítása. Mind jobban tartja magát az a hír, hogy a kormány törvényhozás útján, novellaris uton meghozza szabottja a vármegyei választott tisztviselői mandátumait és a közigazgatás államosításának reformját 1914. év derekán alá hozza. Ezerint az idei általános tisztújítás az egész országban elmaradna.

— Uj ügyvéd. Dr. Nagy Imre f. hó 13-án a marosvásárhelyi ügyvédi vizsgálobizottság előtt az ügyvédi vizsgát sikerrel kiállotta. Az új ügyvéd — értesülésünk szerint — irodáját Gyimesközlepkon nyitja meg.

— Kollegiumavatás Székelyudvarhelyen. Székelyudvarhelyről írják: A székelyudvarhelyi református kollegium új épületét impozáns ünnepségekkel avatták fel. A kétszáz éves iskola épületének avatásán az egész erdélyi református egyház minden szerve képviselve volt, a város és vármegye hatóságai, iskolái, testületei, egyházai képviseltették magukat. Kenessey Béla dr. erdélyi református püspök mondotta az avató beszédet, Kőnczi Lajos igazgató, Szabó András tanár ismertették a kollegium múltját, az új épület építésének történetét. Ugron János főispán a kultuszminiszter, Kálmán János az egyházkerületi igazgató tanács, Péter Mózes sepsiszentgyörgyi kollegiumi igazgató a társkollegiumok igazgatói nevében mondottak üdvözlő beszédet, Ravasz László kolozsvári teológiai tanár pedig a volt tanítványok nevében beszélt. Fülöp Áron képviselőházi főkönyvtárnok alkalmi ódát szavalt.

— Triduum a szentferecsendiek somlyói kegytemplomában. A szokásos Mária-nevenapi becsut az idén háromnapos ájtatossággal vezetett be a szentferecsendiek. Az ájtatosság új külső méreteiben, mint belső eredményeiben lélekemelő volt. Már 12-én délután, a bevezető ájtatosságon látható volt a hívek érdeklődése; 13-án délután és 14-én reggel tömegesen jött a közönség. Három-négy vármegyét látnak hódolni a csodákkal eskeskedő Mária előtt s jól esett látnunk, hogy a vidéki intelligencia nemcsak számban, hanem buzgóságban is vetelkedett a néppel... Városunkból is több kocsi robogott föl a barátok kegytemplomához. Szent beszédek (4) az első két napon P. Albert Kasszian agilis házfőnök és P. Szabó Pius házfőnök helyettes tartották. A bucsunapon délelőtt P. Csizsér Elek rendtartományi főnök tartotta az ünnepi beszédet; szentmisét a házfőnök celebrálta fenyves asszisztenciával. Az ünnepséget P. Trefán Timot marosvásárhelyi zárdafőnök beszéde és rövid vecsernye zárta be.

— Megbízás. Sáfary Levente nyugalmazott, de helyi szolgálatot teljesítő honvéd hadnagyot, ki Csikszeredában is volt állomásra, a pécsi felső kereskedelmi iskola igazgató választmányja a torna tanítással megbízta.

— Kinevezés. Takó János okleveles tanár a csikszeredai főgimnáziumhoz helyettes tanárnak kinevezetett.

— Uj zenetanár. Domanyánc Péter tanítóképző tanár lemondása folytán a csikszeredai főgimnázium igazgatója az ének- és zenetanítással Nadásdy Béla zenetanárt bízta meg.

— Kinevezés. Ambrus Endre Marosórményesre helyettes tanítónak kinevezetett.

— A kézdívásárhelyi törvényszék. A kézdívásárhelyi királyi törvényszéknek Sepsiszentgyörgyre való áthelyezését és az erre vonatkozó törvénycíkket — mint a hivatalos lap vasárnapji száma közli — a királyi szentesítéssel látta el.

— Meghalt Vámbéry Ármán. Hétfőre virradólag a fővárosban elhunyt Vámbéry Ármán, a világhírű keleti tudós és utazó. Halála híre váratlanul érkezik, mert a nyolcvankét éves aggyatán még legutóbb is szellemi erejének minden frissességével szölt be a Balkán és távolabbi Kelet aktuális kérdéseibe. Egyike a legesodolatosabb karriereknek az, a melyet Vámbéry Ármán megfutott. 1832. márciusában szegény zsidó családból született Dunaszerdahelyen. Három évi iskolázás után szabóinasnak adták, majd a pozsonyi gimnáziumba iratkozott és a legutóbb európai nyelvet elsajátította. Vámbéry tudományos működése egész könyvtárra való könyvben és értekezésben merül ki. Még mostanában is dolgozott, ugyanolyan a napokban fejezte be a török-magyar rokonságról szóló könyvét, mely kívánsága szerint halála után fog megjelenni. Könyvei magyar, német, angol és francia nyelven láttak napvilágot. A nagy tudós temetése szeptember hó 18-án, délután folyt le nagy részvét mellett.

— Nyilvános könyvtár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a csikszeredai főgimnázium igazgatójának kezéhez 1000 koronát utalványozott, hogy a tanári könyvtárt közművelődési könyvtárra fejlesztve, a nyilvánosságának átadja.

— A marosvásárhelyi közg. tanfolyam előadói. A belügyminiszter a marosvásárhelyi közg. közigazgatási tanfolyam igazgató-helyettesévé és előadóvá Orbán Balázs vármegyei főjegyzőt, előadókká pedig Marthy Ferenc városi aljegyzőt, Kőmőcsy József dr. tanácsos, pénzügyigazgatót, Horváth Miklós városi főszemvédőt, Varga Lajos dr. városi rendőrfőkapitányt, Eperjessy György pénzügyi számtanácsost, Szentkovics Elek gyakorlati körjegyzőt, Láni Oszkár dr. ügyvéd, vármegyei th. főügyezőt, Udvarhelyi Deszó Gyulészt, Aschenbrenner József felsőkereskedelmi iskolai tanárt, továbbá Molnár Gábor dr. nyuz. főszolgabíró, Kiss János nyuz. pénz ügyigazgatót, Szász Károly dr. vármegyei arvaszéki ülnököt, Ferenc Mihály Zsigmond dr. ügyvéd, vármegyei th. főügyezőt és végül Tar Gábor ügyezőt, Karacsony Bálint törvényszéki jegyzőt és Büchler Pál főgimnáziumi tanárt kinevezte.

— Hivatalvizsgálat. Gyalóky Sándor főispán f. hó 18-án megvizsgálta a kászonalsziki

járás ügy- és pénzkezelését. A tapasztalt feltett Bartalis Agoston főszolgabírónak legteljesebb elismeréssel nyilvánította.

— Külföldi tanulmányút. A hadvezetőség Szentpály Gábor honvédőrnagyot, zászlóaljunk parancsnokát több heti tanulmányútra Németországra küldötte ki. Szentpály őrnagy hétón utazott el.

— Magyarország népének vágya. Egy statisztika szerint Magyarország népének vágya földbirtokban 19.188 milliárd, bányaművekben 2.223 milliárd, épületekben 8.574, közlekedési eszközökben 5.797, ingóságokban 13.309, külföldi követelésekben 0.192 milliárd; összesen 49.915 milliárd. Tartozása külföldön 8.305 milliárd; tiszta vagyon tehát 41.520 milliárd. Ausztria népének vágya 91.655 milliárd, külföldi tartozása 6.925 milliárd; tiszta vagyon 84.730. Magyarország népének vágya népesség és háztartás szerint így oszlik meg: Egy háztartás aktív vágya 15.227,76 korona, egy személyé 2.944,86, egy háztartás tartozása 4.948,34, egy személyé 956,95. Ausztriában egy háztartásra esik 9.259,07 korona vagyon, egy személyre 5.337,09 korona, egy háztartás tartozása 5.337,09 korona, egy személyé 1.136,82 korona.

— Az erdélyi fakivétel. Eddig a Máv. igazgatósága a Predealnál Romániába irányuló árufelvételnél a faneméket kizárta. A Gyárparosok Szövetségének intervenciójára ezt a korlátozást most megszüntetik, miután azonban viszont Románia és Galac felé vezető leg-rövidebb útvonalon, Gyimesen keresztül be-szüntették a forgalmat, most ezen intézkedés hatályon kívül heyezését kéri a külügyminiszter intervenciója útján.

ALKALMI BUTORVÉTEL AJÁNL
SZÉKELY ÉS RÉTI
BUTORGYÁRA
MAROSVÁSÁRHELY — BRASSÓ
FÖTÉR 47. Kapu-u. 60.

Komplett hálószoba berendezések tolettel má 400 KORONÁÉRT.

Hiteleknek egyéneknek árfelemlés nélkül részletfizetésre is.

Óriási választék amerikai iroda berendezésekben, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök és teljes menasszonyi KELENGYÉKBEN.

— A városok országos értekezlete. A polgármesterek szeptember 28-án és 29-én tartják országos értekezletüket Nagyváradon, Barczy István székesfővárosi polgármesternek előnöklésével. Az értekezlet előkötött bizottsága már szétküldte a városokhoz a meghívókat. A tanácskozásokon 126 polgármester fog részt venni. Az értekezlet legfontosabb tárgya a városok hitelügyének egységes rendezése. A városok országos kongresszusának állandó bizottsága már beszerzte az adatokat arra nézve, hogy mennyi az egyes városok vágya, adóssága, tiszta jövedelme, pótdadó kulcsa, milyen kölcsönre volna szükségük, milyen befektetésekét óhajtának eszközölni és ezt a statisztikai anyagot az értekezletben fogják feldolgozni. Nagyvárad városának közönsége nagyanyu fogadtatásban részesíti a vendégeket. A fogadás részleteinek megbeszélésére a törvényhatósági bizottság tagjai bizalmas értekezletet tartottak.

— Tánccsoklat jelentés. Liszter Gizella okleveles táncitanító nőlyó év szeptember hó 15-én, hétfőn öt heti időre táncanfolyamot nyitott Csikszeredában a Vigadó kis terében. Az oktatás tananyagát kezei a testképzés esztétikai alapon, az összes divatozó táncok tanításán kívül súlyt helyezve a Boston és Twostep (Tuss-tep) tanítására. A tanítás a legujabb francia módszer alapján eszközöltetik. Külön kurzus a gyermekek és a tanuló ifjúság részére a délutáni órákban 4—6 ig, a felnőt ifjúság részére este 8—10-ig. Külön boston kurzus. Magánórák vagy külön csoportok részére. — Beiratkozni lehet minden táncórnán.

— A brassói honvéd ezred köréből. Fogarasi György őrmester, a nagyszabeni 23. honvéd gyalogezrednél a brassói 24. honvéd gyalogezredhez III. osztályú tőzsrőrmesterre nevezetteti ki. — Szentgyörgyi Miklós főjegyző-ormester, a brassói 24. honvéd gyalogezredről áthelyeztetett a kolozsvári 21. honvéd gyalogezredhez.

— Képviselőtestületi gyűlés. Csíkszereda város képviselőtestülete dr. Ujfalusi Jenő polgármester elnökelete alatt folyó hó 16-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A tárgysorozat legkimagaslóbb pontja Csíkszereda város Csiktaplaca és Zsögöd község egyesítésének kérdése volt, mely hosszas huzavona után végre gyors léptekben közeledik a megvalósulás stádiuma felé. Az egyesítés feltételeit magába foglaló nyilatkozatok előterjesztése melyreható és heves vitára adott alkalmat, míg végre a képviselőtestület a tanács javaslatait egyhangulag elfogadta. E javaslat a jogairól feltékny két község és Csíkszereda város feltételei közt tatózó óriási szakadék áthidalására van hivatva és e nehéz feladattal meglepő könnyedséggel oldja meg. Egyidejűleg tárgyalás alá került a tüzoltó váltóságj megállapítása, valamint a tüdőbeteg gondozó intézet felállításának kérdése is. A képviselőtestület a betérjett 1913. évi tüzoltó váltóságj kivétési lajstromot átvizsgálva, a kivétési lajstrom végösszegét a személyes váltóságdíjakra nézve 1804 kor. s a háztulajdonosokra 1489 kor. végösszegeben állapította meg. A tüdőbeteg gondozóintézet felállítására vonatkozólag a tanács határozatát elfogadja, annak sürög felállítását kimondja s vezetésére dr. Réttalvi Gyula városi főorvost kérte fel.

— Elmarad az ellenőrzési szemle. Az arra illetékes katonai hatóságok folytán a rendelete cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének az idei ellenőrzési szemléje elmarad. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet ma érkezett meg az alispáni hivatalhoz.

— Az erdélyi furdók ismertetése. Dr. Herrmann Antal egyetemi magántanár, muzeumi igazgató nagyszabású és érdekes muzeumot indított, amely siker esetén rendkívüli jelentőségű lesz. Arról van ugyanis szó, hogy dr. Herrmann, az összes erdélyi furdókhöz levelet intézett alkalmas képekért, hogy a mozgófényképfelvételek vásznain lehetőségessé váljék a furdók minél szélesebb körben való megismertetése.

— Új román faipari vállalat. Romániai papír- és faipar rt., ezelőtt Eichler Gusztáv cég alatt Bukarestben részvénytársaság alakult öt millió lei alaptőkével. Az új társaság átvésti az Eichler Gusztáv cég piatra-neamci-i gőzfürészeit és papírgyárat, továbbá a cég Tölgyesen, Farkasszögön és Gyergyószentmiklóson levő fakitermelő berendezéseit a kész árukkal együtt.

Szám 916—1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1361. számú végzése folytán dr. Kovács Albert ügyvéd által képviselt Csíkszépvíz közbirtokossága végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 480 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 980 koronára becsült ingóságokra a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1361. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglalatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Szépvízen végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőül 1913. évi szept. hó 27 napján d. u. 5 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalja ingót és pedig: ló, marha, bival, szekér stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szűk esetben becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elővirezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléseit megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár feleslegére fognak utaltatni.

Kelt Csíkszereda, 1913. évi szeptember hó 11-ik napján. Molnar Sándor kir. végrehajtó.

Szám: 769—1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulirt kiküldött kir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1913. V. Sp. I. 488/3 sz. végzése folytán Dr. Kovács Albert ügyvéd által képviselt Bíró Károly szépvízi lakos végrehajtató részére 393 K tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 900 koronára becsült ingóságokra a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1913. V. 449/1 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglalatók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Csíkszépvíz községben leendő megtartására határidőül 1913. évi szeptember hó 26. napján délután 2 órája kitűzik, amikor a bíróság lefoglal 2 ló, 2 szekér s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szűk esetben becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elővirezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléseit megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár feleslegére fognak utaltatni.

ből ki nem tűnik, elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetőnyelnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Csíkszeredán, 1913. évi szeptember hó 12. napján.

AMBRUS LAJOS, kir. bir. végrehajtó.

*****

A csíkszeredai állandó Edison Mozdósínházban minden csütörtökön és vasárnap szenzációs előadás, teljesen új és változatos műsorral.

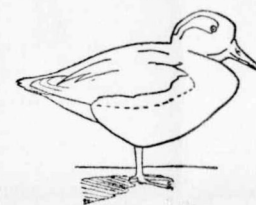
*****

Tanárok, tanítók és más érdeklődők figyelmébe!

ÉP MOST JELENT MEG:

„A MADÁRTÖMÉSZET KÉZIKÖNYVE“

című munka, melyből a madártömészetet bárki elsajátíthatja.

A 131 oldalon megjelent munkát Szemere László, az ornithologiai központ volt tisztviselője, a zsögödi Madártani Allomás (madártömő intézet) tulajdonosa írta. Illusztrálva van dr. Szilágyi Tibor és szerző fényképfelvételeivel és rajzaival. A könyvnek más irányú használhatósága is van, amennyiben benne a különféle magyarországi madártani szakírók által használt madárnevek tisztázva vannak egyeztető betűsorokkal.

Kapható Vákár L. könyvkereskedésében, Csíkszeredában.

Ára 2 korona 40 filler frankó.

Szám 916—1913. végreh.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1361. számú végzése folytán dr. Kovács Albert ügyvéd által képviselt Csíkszépvíz közbirtokossága végrehajtató részére, végrehajtást szenvedő ellen 480 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 980 koronára becsült ingóságokra a csíkszeredai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1361. sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglalatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Szépvízen végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határidőül 1913. évi szept. hó 27 napján d. u. 5 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalja ingót és pedig: ló, marha, bival, szekér stb. a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szűk esetben becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elővirezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követeléseit megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár feleslegére fognak utaltatni.

Kelt Csíkszereda, 1913. évi szeptember hó 11-ik napján. Molnar Sándor kir. végrehajtó.

Kálnai és Társa

gépgyár vas- és fémtönde.

Telefon hívósz. 221. Marosvásárhely, Wesselényi-u. 45. sz.

<p>Fűrészgyár Szeszgyár Malom Téglagyár</p>	<p>berendezések átalakítások javítások</p>
---	--

Transmissiók, Csapágys, Szijkerek, Féktuskók.

Körfürészek

Szalagfürészek

Ingafürészek

Keretfürészek

Speciális készítmények:

Földgáz	} motorok építése
Benzin	
Szivógáz	

Szivógáz generátorok
Benzinmotorok átalakítása
szivógázra.

**VASUT-
kerekek,
csapágys,
alkatrészek**

Automobilok motorok javítása.

Acélöntvények, benzin és másfajta motorok javítása! — Tüzoltó fecskendők és összes felszerelések!

GAZDASÁGOK ÉS GYÁRÁK BERENDEZÉSE.

MINDENMÉ VAS- ÉS FÉMÖNTVÉNYEK RAJZ ÉS MINTA SZERINT.

MUSZAKI CIKKEK NAGY RAKTÁRA.

MÁTRAI FERENC BÉLA EDDIG MEGJELENT KÖNYVEI:

HAJNAL (költemények) . . . 2 K.
SZABAD ÓRAK (elbeszélések) 3 K.
DIÁKUTAZÁSOK . . . . . 80 f.
A HONATYA (vigjáték) . . . 80 f.

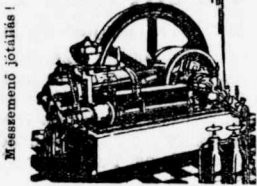
SAJTÓ ALATT:

TIZ ÉV ELŐTT (versek) . . . 2 K.
NOVELLÁK . . . . . 2 K.
SOLUS (költemények) . . . 2 K.

Megrendelhetők szerző címén
Csikszzeroda, Vármegyeház.

— Eladó téglá, a legelső minőségű,
mintegy 150.000 azonnal eladó! —
Érdeklődők felvilágosítást nyernek a
kiadóhivatalban.

Elismert legjobb motorok!

Eredeti KÖRTING
DIESELMOTOROK álló- és fekvő-
rendszer

Szivógáz és benzinmotorok.

Benzin és nyersolajos cséplő-
garnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő újdonság! Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

gyűjtőfej, vízbefecskendezés
és kompresszor nélkül.

Gellért Ignác és Tsa

mérnöki iroda

Budapest, V., Köhary-utca 4.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás
mellett közöltet-
nek s felvételnek
a kiadóhivatalban.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a ka-
tarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást,
rekedtséget és gégegyakori megszűntet, valamint lázt, különösen jó
hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti
bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emészté-
st. Kiválóan bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűzénél, valamint
az összes száj- és fogbetegségeknél, puffogás ellen, megszünteti a száj
vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagülszánál. Meggyógyít
minden sebet, sebhelyt, orhancot. Láztól eredő hővágot, köhögést, szo-
mósságot, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kütét.
Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza,
kolera vagy más járványoknál kénél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada,
Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy sepcialüveg 5/60 korona.
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsö.

Megakadályoz a megszűntet vérméregzést, fájdalomcsökkentő leggyak-
rabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekgyógyászatnál fájó csülök,
tejmegindítás, rekedés, emlíkeményedés ellen. Orhanc, feltört lábak, sebek,
dagadt végtagok, csontszú, fekélyek, ütés, szúrás, lővés, vágás vagy zúró-
dás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávo-
lítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinővések, karbunkulus,
képződmények, valamint rák ellen, féreg, rothadás, körömgülyés, hólyag,
égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fültekvésnél, vérelékeseknél,
fülfolyásnál, valamint kipálás esetén csecsemőkénél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K. 3/60 a pénz előzetes beküldés vagy utánvét mellett kapható.
Budapestben kapható: Török József gyógytárban, valamint az ország legtöbb gyógyszer-
tárában. Nagyban: Thalmayer és Sella, Koshmeister Utóda, Radanovits Testvérek
drogériákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:
Thierry A. Órangyal gyógyszerészertárból, Pregrada, Rohitsch mellett.

VÁKÁR L., CSIKSZEREDÁBAN

KÖNYVNYOMDA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉS

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat, u. m.: báli meghívókat,
falragaszokat, eljegyzési kártyákat, esküvői meghívókat, gyászlapokat,
névjegyeket, röpiratokat, folyóiratokat. Nagy raktár egyházi, ügyvédi és
községi nyomtatványokból. Szép választék finom irodai fehér-, fogalmi és
miniszter papirokban, ugyszintén levélpapírok és borítékok, gyászszegélyű,
és más színekben, diszdobozokban és mappákban, valamint finom irodai
Anthracyn, kék, piros és zöld ténta, tusok, kitűnő pecsétviaszok, írónok,
tollak, tollszárak, törölógumik, iskolai füzetek, rajzszközök, hegedűk és
hegedűvonók, hurok, rajzpapírok, rajzfüzetek, körzők stb. cikkekben.